

Aftale mellem regeringen og Danske Regioner om udmøntning af midler i 2023 til en akut og ekstraordinær indsats på kræftområdet

---

Kræftpatienter over hele landet skal have tillid til, at de får den behandling og vejledning, de har krav på.

Derfor præsenterede regeringen den 23. maj en ny *Sundhedspakke*, hvor der, inden for en samlet varig ramme på 5 mia. kr. årligt til sundhedsområdet indfaset frem mod 2030, blev afsat en ekstraordinær økonomisk ramme på 100 mio. kr. i 2023, 300 mio. kr. i 2024 og en årlig ramme på 600 mio. kr. varigt fra 2025 til en ekstraordinær indsats på kræftområdet. Indsatsen skal gå til en akut indsats for at genoprette tilliden til kræftområdet og en Kræftplan V, der skal sikre videreudviklingen af kræftområdet.

Med *Sundhedspakken* bliver regionernes økonomi løftet med 97 mio. kr. i 2023, som overføres til regionerne via bloktilskuddet. Regeringen og Danske Regioner er med nærværende udmøntningsaftale enige om, at de 97 mio. kr. udmøntes indenfor følgende rammer til styrket samarbejde og finansiering af kapacitet.

Styrket samarbejde og finansiering af kapacitet, herunder behandling i udlandet

Parterne noterer sig reglerne om de maksimale ventetider ved kræft og visse tilstande ved iskæmiske hjertesygdomme.

Parterne er dertil enige om, at behandlingen af patienter med livstruende sygdomme i udgangspunktet skal kunne foretages i Danmark, hvilket forudsætter, at der er den tilstrækkelige kapacitet i det danske sundhedsvæsen.

Parterne konstaterer endvidere, at der som led i indenrigs- og sundhedsministerens genopretningsplan for kræftområdet er gennemført en faglig gennemgang af området, hvor regionerne i samarbejde med Sundhedsstyrelsen har afdækket udfordringer samt regionale og tværregionale tiltag, der skal styrke samarbejdet mellem afdelinger og sygehuse.

På den baggrund er parterne enige om, at regionerne bl.a. kan udmønte midler til:

- At øge behandlingskapaciteten på den enkelte afdeling og på tværs af afdelinger både regionalt og tværregionalt. Det kan fx være ved at sundhedspersonalet udfører ekstra operationer i weekender.

- At opbygge nye former for kapacitetssamarbejder, der kan understøtte samarbejdet mellem sygehuse og afdelinger både regionalt og tværregionalt om kræftbehandlingen, herunder den højt specialiserede behandling.
- At styrke kapaciteten på kræftområder ved øget brug af privat kapacitet og eventuelt udenlandsk kapacitet.
- At styrke kapaciteten på den enkelte afdeling og på tværs af landet fx ved brug af ny teknologi, indsatser for rekruttering og fastholdelse og ved at øge brugen af hjælpepersonale.

Ny patientrådgivning og specialenhed for behandling af livstruende sygdomme

Parterne er enige om, at regionerne inden for egen ramme udarbejder oplæg til hhv. en ny patientrådgivning for patienter med livstruende sygdomme og en specialenhed for behandling af livstruende sygdomme.

Ny patientrådgivning for patienter med livstruende sygdomme

Patienter har i dag mulighed for at få uafhængig rådgivning fra en patientvejleder, når man har brug for information, vejledning eller rådgivning om bl.a. patientrettighederne i sundhedsvæsenet. Der kan dog i særlig grad være et ekstra behov for støtte og vejledning, hvis man er ramt af en livstruende sygdom.

Parterne er derfor enige om at styrke rådgivningen af patienter med kræft og andre livstruende sygdomme i Danmark med en ny patientrådgivning. Rådgivningen skal bygge ovenpå regionernes eksisterende patientvejlederordning, så der sikres én indgang, der giver en lige og nem adgang til rådgivning for patienter både med og uden livstruende sygdom.

Rådgivningen skal sikre, at patienter med livstruende sygdomme kan få den nødvendige og håndholdte støtte og vejledning om deres behandlingsforløb i Danmark og evt. udlandet, herunder patientrettigheder. Derudover skal rådgivningen kunne gå i dialog med relevante sundhedspersoner på sygehusene på vegne af patienterne, hvis der er tvivl om, at rettighederne overholdes. På den måde skal ordningen på en og samme tid beskytte patienten og dennes rettigheder og samtidig give relevant information om eventuelle brud på regler til sygehusene.

Parterne er enige om, at regionerne udarbejder oplæg til en model for, hvordan den eksisterende rådgivning kan sammentænkes og udbygges med en ny patientrådgivning for livstruende sygdomme. På baggrund af oplægget vil der blive taget stilling til behovet for en eventuel ændring af ”Bekendtgørelse om de regionale patientkontores opgaver og funktioner”. Oplægget til en model skal udarbejdes i dialog med Danske Patienter, Lægeforeningen, Kræftens Bekæmpelse og Hjertereforeningen, Sundhedsstyrelsen og Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Oplægget fremsendes til Indenrigs- og Sundhedsministeriets godkendelse medio november 2023. Inden da drøftes udkast til oplæg i Sundhedsstyrelsens Task Force for Patientforløb på Kræft- og Hjerterområdet. Modellen implementeres hurtigst muligt efter oplæggets godkendelse.

Specialenhed for behandling af livstruende sygdomme

Patienter med kræftsygdomme og visse tilstande ved iskæmiske hjertesygdomme er omfattet af særlige patientrettigheder om maksimale ventetider for behandling. Parterne er enige om, at håndtering af eventuelle kapacitetsudfordringer i sundhedsvæsenet er afgørende for at sikre, at disse patienter får den behandling, de har ret til.

Parterne er derfor enige om at etablere en tværregional specialenhed med fokus på behandlingen af livstruende sygdomme omfattet af de maksimale ventetider, herunder med fokus på højtspecialiserede funktioner, der er særligt sårbare ved kapacitetsudfordringer.

Specialenheden skal styrke samarbejdet om kapacitet mellem regionerne og løbende monitorere kapacitetsudfordringer ved behandlingen af patienter med livstruende sygdomme.

Enheden skal desuden sikre, at der er en tæt dialog mellem regionerne, der reducerer risikoen for, at kapacitetsudfordringer får indflydelse på behandlingen af patienter med livstruende sygdomme.

Enheden skal endvidere aktivt understøtte, at der er en effektiv udnyttelse af den tilgængelige kapacitet til behandlingen af livstruende sygdomme bl.a. via aftaler mellem sygehuse i ind- og udland. Det er fortsat de enkelte regioner, der er forpligtet til at indgå de konkrete aftaler, men enheden skal understøtte regionernes arbejde. Desuden skal enheden understøtte regionerne i at opbygge ekstraordinær behandlingsskapacitet på tværs af landet, når det er nødvendigt for at sikre rettidig behandling af livstruende sygdomme. Endelig skal enheden sikre, at der laves et årligt kapacitetstjek af den højtspecialiserede behandling og kunne iværksætte stikprøveundersøgelser på udvalgte områder og afdelinger.

Parterne er enige om, at regionerne udarbejder oplæg til en model for en specialenhed for livstruende sygdomme, som kan sammentænkes med og udbygge regionernes operationelle kræftsamarbejder. Oplægget udarbejdes i dialog med Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Sundhedsstyrelsen. Det er i den forbindelse centralt, at oplægget til en model tager højde for snitflader til bl.a. Sundhedsstyrelsen og tænkes sammen med øvrige eksisterende relevante fora, herunder Sundhedsstyrelsens Task Force for Patientforløb på Kræft- og Hjerteområdet.

Oplægget fremsendes til Indenrigs- og Sundhedsministeriets godkendelse medio november 2023. Inden da drøftes udkast til oplæg i Sundhedsstyrelsens Task Force for Patientforløb på Kræft- og Hjerteområdet. Modellen implementeres hurtigst muligt efter oplæggets godkendelse.

Opfølgning

Parterne er enige om, at Danske Regioner udarbejder en skriftlig status primo 2024 for regionernes arbejde med at styrke kapaciteten og samarbejdet på tværs af landet med fokus på, hvordan de ekstraordinære midler har bidraget til at styrke behandlingsskapaciteten på kræftområdet i 2023.

Udmøntning af midler til en akut og ekstraordinær indsats på kræftområdet i 2024

Regeringen og Danske Regioner vil efter sommer 2023 indgå aftale om den konkrete udmøntning af ekstra midler til regionerne i 2024 til en akut og ekstraordinær indsats på kræftområdet, som følge af regeringens sundhedspakken af 23. maj 2023. Beløbet vil blive endeligt fastlagt i en selvstændig udmøntningsaftale, men forventes at være i omegnen af 270 mio. kr., herunder 50 mio. kr. til udvidelse af § 166 i sundhedsloven. Herudover er der afsat særskilt finansiering til et pilotstudie af et nationalt screeningsprogram for lungekræft. Økonomien er med forbehold for vedtagelse af finansloven for 2024.